

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát
Dukelská 23, 370 01 České Budějovice**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-58/25-C
Sp. zn. ČŠIC-S-5/25-C

Název	Základní škola Svobodná a Mateřská škola Písek, Šobrova 2070
Sídlo	Šobrova 2070, Budějovické Předměstí, 397 01 Písek
E-mail	info@zssvobodna.cz
IČO	70 943 842
Identifikátor	600 062 112
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Miloslav Machač
Zřizovatel	Město Písek
Místo inspekční činnosti	Dr. M. Horákové 1720, Písek Jaromíra Malého 2190, Písek Šobrova 2070, Písek
Inspekční činnost na místě	27. 1. 2025 – 29. 1. 2025

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. a), b) a c) zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola Svobodná a Mateřská škola Písek, Šobrova 2070 (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, mateřské školy, školní družiny, školní jídelny a školní jídelny-výdejny. K termínu inspekční činnosti se v základní škole s alternativním

programem podle waldorfské pedagogiky vzdělávalo 267 žáků ve 12 třídách. K zájmovému vzdělávání bylo přihlášeno v pěti odděleních 109 účastníků. Předškolní vzdělávání se uskutečňuje na dvou pracovištích. Na pracovišti v ulici M. Horákové se v pěti třídách vzdělávalo 108 dětí s alternativním programem podle waldorfské pedagogiky, na pracovišti v ulici J. Malého s běžným programem se ve třech třídách vzdělávalo 79 dětí.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Organizační struktura školy je funkční. Ředitel školy efektivně delegoval část řídicích kompetencí na dva zástupce pro základní vzdělávání a na dvě zástupkyně pro předškolní vzdělávání, úskalím řízení celého subjektu je odlišné zaměření pracovišť mateřské školy. Na základě analýzy stavu školy jsou ve Strategii rozvoje školy na období 2024–2030 definovány nástroje vedoucí ke zkvalitnění poskytovaného vzdělávání v souladu s principy waldorfské pedagogiky, méně podrobně jsou rozpracovány jednotlivé kroky k dosažení cílů. Škola se zejména daří obsáhnout podporou celostní osobnostní rozvoj dětí a žáků a systematicky nastavit podporu dětí a žáků s podpůrnými opatřeními. Zaměření na uplatňování pestré škály aktivizačních metod a forem práce, případně zařazování prvků formativního hodnocení v některých předmětech v základním vzdělávání a části předškolního vzdělávání má prostor ke zlepšení. Alternativní zaměření školy se v předškolním i základním vzdělávání odráží v nabídce vyučovacích předmětů a aktivit (eurytmie, dramatika, rukodělné práce) s důrazem na všestranný rozvoj osobnosti dětí a žáků. Specifickým rysem je také výuka dvou cizích jazyků od prvního ročníku základního vzdělávání.

Vedení celého subjektu vybudovalo v předškolním i základním vzdělávání prostředí vzájemné důvěry, respektu a tolerance pro všechny aktéry. V předškolním vzdělávání zástupkyně získávají poznatky o průběhu výuky prostřednictvím pravidelného setkávání a hospitací s vysokou četností, které poskytují pedagožkám adekvátní zpětnou vazbu se stanovením záměrů a opatřeními pro další práci. Kontrolní činnost v základní škole je prováděna pravidelně, hospitační činnost má určeny prioritní hospitační cíle, na které se vedení pravidelně zaměřuje a vyhodnocuje je, včetně podpory motivace žáků. Do hospitační činnosti jsou účinně zapojeni členové školního poradenského pracoviště, kteří sledují efektivnost poskytovaných podpůrných opatření, ale také způsob spolupráce žáků, učitelů a asistentů pedagoga.

V pedagogickém sboru postupně dochází ke generační obměně, začínajícím učitelům je poskytována systematická podpora v podobě vzájemných hospitací, tandemové výuky a metodické podpory nejen ze strany mentora, ale i ostatních pedagogů. Škola má nastavenou efektivní spolupráci všech pedagogů prostřednictvím kolegií a pedagogických kruhů. V rámci častých setkávání sdílejí pedagogové zkušenosti z procesu vzdělávání i ze spolupráce se zákonnými zástupci. Předmětem sdílení jsou také poznatky z dalšího profesního vzdělávání, které je v konceptu waldorfské pedagogiky cíleno na zvyšování profesních dovedností pedagogů či na přípravu tematických epoch. Pro další profesní rozvoj pedagogů jsou významná pravidelná setkávání v rámci waldorfských škol, výjezdy pedagogů do zahraničí či přednášky zahraničních lektorů ve škole. Prostorem pro zvýšení metodické dovednosti pedagogů je především oblast formativního hodnocení v základním vzdělávání a v předškolním vzdělávání s běžným programem.

Materiální podmínky pro předškolní a základní vzdělávání jsou průběžně modernizovány. Vybavení tříd na obou pracovištích mateřské školy disponuje dostatečným množstvím podnětných hraček a didaktických pomůcek včetně čtenářských a herních koutků. V budově

základní školy jsou motivačně prezentovány výsledky vzdělávání žáků, prostory učeben vhodně doplňují relaxační koutky a prostory pro přestávkové pohybové aktivity.

Škola účinně spolupracuje s mnoha vnějšími partnery, především se školami stejného alternativního zaměření v rámci kraje i republiky. Tato spolupráce, spolu se zapojením zákonných zástupců do života školy, je zaměřená na organizaci společných žakovských vědomostních olympiád, slavností a dalších kulturních akcí. Významná je také spolupráce se zřizovatelem, děti a žáci se pravidelně účastní kulturních a společenských akcí obce. Waldorfská škola svou filozofií zapojuje všechny aktéry do vzdělávání, umožňuje tak podporovat osobnostní a komunikační dovednosti dětí a žáků a upevňovat pocit sounáležitosti ke škole a k místu, kde se učí a žijí.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Během hospitovaných činností na obou pracovištích mateřské školy uplatňovali pedagožky i ostatní zaměstnanci mimořádně partnerský přístup k dětem i k sobě navzájem. Vzdělávací nabídka pracoviště s alternativním programem vycházela především z prožitkového či situačního učení, které nabízelo srozumitelné ukázky životních souvislostí, podněcovalo děti k samostatnému objevování, přiměřenému experimentování a zvyšovalo účinnost pedagogického působení. Na začátku dne v komunitním kruhu se děti seznámily s tématem a režimem dne, efektivně byla připomenuta pravidla vzájemného soužití, docházelo k cílenému rozvoji komunikativních kompetencí. Při řízených činnostech byl kladen velký důraz na poskytování správných vzorů chování. Pravidelné denní rituály přispívaly k celkovému pozitivnímu klimatu a partnerské atmosféře ve všech třídách. Při spontánních a řízených činnostech bylo využíváno široké spektrum motivačních výchovně-vzdělávacích strategií s pozitivním dopadem na výsledky vzdělávání, dobře bylo rozvíjeno umění naslouchat. Děti měly dostatek prostoru pro volnou hru, vhodně zvolené didaktické pomůcky umožňovaly dětem pracovat ve větších i menších skupinách, ale také samostatně, což pozitivně ovlivňovalo rozvoj tvořivosti a vzájemné spolupráce. Děti byly také systematicky podporovány při sebeobsluze i při stolování. Práce s prvky formativního hodnocení byla citlivě aplikovaná do praxe.

Při hospitovaných činnostech v předškolním vzdělávání s běžným programem byl zaznamenán převážně frontální způsob vzdělávání. Práce s prvky formativního hodnocení je zde v začátcích, škola se učí tento způsob získávání zpětné vazby efektivně realizovat. Diferenciace a individualizace vzdělávací nabídky nebyla zaznamenána, nemohl tak být rozvíjen individuální potenciál dětí. Při řízených činnostech byl uplatňován nemanipulativní styl komunikace a partnerský přístup, pedagožky utvářely neformální vztahy a podporovaly děti svým příkladem k vhodnému prosociálnímu chování. Během pobytu venku v okolí mateřské školy byl dětem poskytnut dostatečný prostor pro volný pohyb a další spontánní aktivity. Byly využity příležitosti a situace, které vhodně doplňovaly téma dne a navazovaly tak na vzdělávací záměry z řízených činností.

Sledovaná výuka v základním vzdělávání probíhala ve vstřícné atmosféře, byla dobře organizačně naplánována a realizována. Vzdělávací cíle byly v souladu s vědomostními a dovednostními cíli školního vzdělávacího programu a vycházely ze znalostí a dovedností žáků. Výrazným rysem hospitovaných hodin bylo v souladu se vzdělávacím programem zaměření na sociální a osobnostní rozvoj žáků a zájem učitelů o jejich vzdělávání. Vzdělávání bylo každodenně zahajováno společným rituálem žáků a pedagogů. Hlavní vyučování probíhalo dle rozvrhu tematických epoch jako dvouhodinový blok. Důraz byl kladen na připravenost žáků na vyučování, aktivitu v hodinách a způsob vedení sešitů.

Asistenti pedagoga poskytovali přiměřenou potřebnou pomoc nejen žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, ale svou činností napomáhali i ostatním žákům či byli nápomocni s přípravou učebních materiálů. Výuka ve specifických předmětech waldorfské pedagogiky kladla vhodně důraz na individuální podporu každého žáka a umožňovala mu prožít úspěch z dané činnosti a podpořit jeho celostní osobnostní rozvoj.

Vyučující ve většině sledovaných hodin volili různě efektivní frontální styl výuky se řízeným rozhovorem a samostatnou prací, práce ve dvojici či skupinová práce nebyly téměř zaznamenány. Na 1. stupni učitelé často využívali metodu vyprávění a hojně rozvíjeli smyslové vnímání žáků, podporovali obsahově náročnější komunikaci a dbali na používání široké slovní zásoby. Byly voleny vhodně motivující a aktivizující vyučovací metody, střídaly se statické a pohybové činnosti, fáze soustředění a uvolnění. Výuka byla založena především na činnostním a prožitkovém učení. Přirozenou součástí výuky byla i společná rytmická deklamace básní, říkanek, zpěv i hra na flétnu a pohybové aktivity, které byly spojeny s učivem. Výuka jazykového vzdělávání byla vedena efektivně v cílovém jazyce na obou stupních, žáci měli dostatečný prostor na osvojení si jazykových dovedností. Aktivizace žáků byla efektivně uplatněna na 2. stupni jen v části sledovaných hodin, kdy se dařilo zapojit téměř všechny žáky do aktivního učení. V tematické epoše dějepisu byl dán žákům dostatečný prostor k odborné diskuzi a propojování dějinných souvislostí, důraz byl kladen také na vyjádření osobních postojů. Příkladná byla hodina matematiky, při níž spojení textu písně a probíraného učiva vedlo kromě procvičení látky i k vytváření postojů a rozvoji finanční gramotnosti. V hodinách řezbářství a keramiky získávali žáci při rukodělných činnostech potřebné dovednosti a rozvíjeli svoji kreativitu. Pro většinu sledovaných hodin bylo společné, že žáci pracovali na úkolech stejné obtížnosti, diferenciací byla uplatněna především směrem k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Ojedinele byly zařazovány úkoly, při jejichž řešení žáci vyhledávali, třídili a analyzovali informace. Průběžná zpětná vazba měla motivační charakter. Shrnutí a závěrečné zhodnocení hodiny učitelem se vyskytovalo ojedinele, naplňování stanovených výukových cílů bylo žáky vyhodnocováno sporadicky. Ve sledovaných hodinách nebyli žáci cíleně vedeni k posouzení své práce či práce vrstevníků podle předem daných kritérií.

Průběh zájmového vzdělávání vhodně navazoval na základní vzdělávání. Účastníci měli prostor pro relaxaci, hru, rozvoj výtvarných i pracovních činností a volbu aktivit podle vlastního zájmu. Zapojovali se do zajímavých individuálních i skupinových činností, při pobytu venku rozvíjeli své pohybové dovednosti, nenásilnou formou byly rozvíjeny postoje, schopnosti a dovednosti účastníků v souladu s požadavky vzdělávacího programu a charakteristikou školy. Vychovatelky je vedly ke spolupráci a vzájemnému respektu, jejich průběžné slovní pochvaly při dílčích aktivitách byly motivační a povzbuzovaly je k další činnosti. Svým individuálním přístupem ke každému účastníkovi a volbou vhodných aktivit vytvářely vstřícné klima podporující smysluplné využití volného času a získávání kompetencí pracovních, komunikačních i sociálních. Škola také nabízí rozmanité zájmové kroužky, které významně přispívají k rozvoji zálib a talentu, umožňují harmonický a všestranný rozvoj.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Pracoviště mateřské školy s alternativním programem zaznamenává pokroky dětí formou pedagogické diagnostiky doplněné o portfolia dětí, její zpracování je zcela funkční, jsou stanoveny konkrétní záměry pro další práci, přesah do diferenciací vzdělávací nabídky je zcela zřejmý. Ve škole s běžným režimem je zpracování diagnostiky dětí funkční pouze částečně bez přesahu do diferenciací vzdělávací nabídky. Zpětná vazba o rozvoji funkčních

kompetencí dítěte doplněná o konkrétní záměry využitelné v následné vzdělávací nabídce zde chybí. K adaptaci dětí na přechod do dalšího stupně vzdělávání přispívá systematicky nastavená spolupráce se základní školou. Příprava dětí na pracovišti mateřské školy s běžným programem v povinném roce vzdělávání se adekvátně zaměřuje na školní připravenost a na očekávané výstupy především klíčových kompetencí. Návštěvami nedaleké běžné základní školy redukuje mateřská škola problémy adaptace dětí v dalším stupni vzdělávání. Také logopedickými depistážemi přispívá škola ke zkvalitnění procesu školní zralosti v oblasti komunikačních dovedností.

V základním vzdělávání jsou podkladem pro hodnocení žáka veškeré jeho projevy ústního, písemného, výtvarného a pohybového charakteru, v některých případech jsou využívána portfolia. Účelně je uplatňováno průběžné motivační slovní hodnocení, závěrečné vysvědčení s využitím slovního hodnocení je realizováno ve všech ročnících s možností využití klasifikace známkou při přechodu na další stupeň vzdělávání. Žákům je nabízena podpora při přípravě na jednotné přijímací zkoušky, která se pozitivně odráží ve vysoké úspěšnosti ve srovnání s republikovým průměrem. Škola se zapojuje také do externího testování. Důležitou součástí hodnocení výsledků vzdělávání je prezentace ročníkových prací žáků v 8. a v 9. ročníku. O výsledcích vzdělávání žáka jsou rodiče informováni průběžně i na schůzkách ve formě tripartity ve složení učitel–žák–rodič. Škola systematicky identifikuje žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a žáky ohrožené školním neúspěchem. Činnost školního poradenského pracoviště je nadstandardně personálně zajištěna, poradenský tým tvoří výchovná poradkyně, školní metodik prevence, dvě speciální pedagožky, z nichž jedna je současně i speciální pedagožkou, a školní psycholožka. Filozofie školy se promítá i do úzké spolupráce poradenského týmu s učiteli, asistenty pedagoga, žáky a jejich zákonnými zástupci, výsledkem je minimální počet neúspěšných žáků. K včasné identifikaci problémů přispívají i hospitace členů poradenského týmu v jednotlivých třídách či personální propojenost základní školy a školní družiny. V průběhu výuky byla žákům se speciálními vzdělávacími potřebami poskytována podpůrná opatření v souladu s doporučeními školských poradenských zařízení. Činnost asistentů pedagoga byla přínosem pro všechny žáky ve třídě a směřovala k efektivnímu naplňování podpůrných a vyrovnávacích opatření ve vzdělávání.

Škola v rámci výuky i formou mimoškolních akcí vhodně realizuje činnosti směřující k prevenci rizikového chování. I ve spolupráci s externími partnery realizuje škola velké množství aktivit posilujících u žáků vytváření pozitivních vzájemných vztahů. Škola také podporuje účast žáků ve vědomostních olympiádách a soutěžích v rámci alternativních škol, žáci jsou úspěšní v běžných olympiádách především v jazykové oblasti.

Závěry

Vývoj školy

- Došlo k nárůstu počtu žáků v základním vzdělávání, některé ročníky mají paralelní třídy.
- Byla navýšena kapacita mateřské školy a kapacita školní družiny.
- Dochází k postupné generační obměně pedagogického sboru.
- Dokumentace školy byla od minulé inspekční činnosti upravena a doplněna.
- Došlo k úpravám materiálního zázemí na obou pracovištích mateřské školy.

Silné stránky

Mateřská škola

- Způsob pedagogického přístupu pedagogů ke všem aktérům vzdělávání vytváří podnětné prostředí pro vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikaci. (3.2)

Základní škola

- Dlouhodobá spolupráce školy s ostatními školami waldorfského zaměření v rámci kraje i celé republiky a aktivní spolupráce se zákonnými zástupci významně podporuje zkvalitňování poskytovaného předškolního i základního vzdělávání. (1.5)
- Úzká spolupráce všech pedagogů alternativního předškolního a základního vzdělávání v rámci subjektu, efektivní spolupráce se zahraničními školami a lektory podporuje vstřícné kooperativní prostředí a umožňuje pedagogům jejich profesní růst. (3.3)
- Systematická podpora žáků s podpůrnými opatřeními a žáků ohrožených školním neúspěchem vytváří vhodnou vnitřní motivaci žáků k učení a podporuje u nich zažívání úspěchu. (6.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

Mateřská škola

- V předškolním vzdělávání s běžným programem nejsou v dostatečné míře uplatňovány formy a metody práce zohledňující individuální a věkové zvláštnosti dětí, hodnocení vzdělávacích pokroků je prováděno formálně. (4.2)

Základní škola

- V některých hodinách všeobecně vzdělávacích předmětů nejsou v dostatečné míře uplatňovány spolu s prvky formativního hodnocení pestřejší formy a metody práce směřující k větší aktivitě žáků, vyučující nevyužívají v potřebné míře diferenciaci zadávaných úkolů s ohledem na maximální rozvoj potenciálu jednotlivce. (4.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- V základním vzdělávání efektivně uplatňovat pestřejší aktivizační metody zahrnující kooperativní činnosti s cílem zapojit všechny žáky do výuky, věnovat potřebnou pozornost závěru hodin.
- Účinně zařazovat do výuky diferenciaci v podobě úkolů různé obtížnosti a prvky formativního hodnocení.
- V předškolním vzdělávání s běžným programem vést účelně diagnostiku dětí a stanovovat realistické cíle směřující k rozvoji individuálních schopností dětí.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření

k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Základní dokumenty školy (zřizovací listina, výpis z rejstříku škol a školských zařízení, potvrzení ve funkci ředitele), stav k termínu inspekční činnosti
2. Dokumentace k řízení a kontrole, školní rok 2023/2024 a 2024/2025 k termínu inspekční činnosti
3. Povinná dokumentace podle § 28 školského zákona

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PaedDr. Martina Baarová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Renata Pechoušková, školní inspektorka

Bc. Tereza Rosová, školní inspektorka

Mgr. Jana Štěpánková, školní inspektorka

Ing. Dana Drlíková, kontrolní pracovnice

14. 2. 2025